

รูปแบบที่อยู่อาศัยและพฤติกรรมที่อยู่อาศัยของผู้มีอาชีพรับจ้าง
ชนชั้นก้ำยันปากคองตลาด

นายธีรวัฒน์ โป่งรักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเอกพัฒนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเคหการ ภาควิชาเคหการ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-326-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**HOUSING PATTERN AND BEHAVIOR OF RESIDENTIAL
FOR WORKERS IN PAKKLONGTALAD MARKET AREA**

Mr. Theerawat Pongruk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Housing Development in Housing

Department of Housing

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-326-4

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ธีรวัฒน์ โป่งรัมย์ : รูปแบบที่อยู่อาศัยและพฤติกรรมการอยู่อาศัยของผู้มีอาชีพรับจ้างขนสินค้า ย่านปากคลองตลาด (HOUSING PATTERN AND BEHAVIOR OF RESIDENTIAL FOR WORKERS IN PAKKLONGTALAD MARKET AREA) อ.ที่ปรึกษา : รศ. สุปรินชา หิรัญโร, 199 หน้า, ISBN 974-638-326-4.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ชีวิตประจำวันของผู้มีอาชีพรับจ้างขนสินค้า ย่านปากคลองตลาดฐานะทางเศรษฐกิจ รูปแบบที่อยู่อาศัย พฤติกรรมการอยู่อาศัย ตลอดจนความต้องการที่อยู่อาศัย ในบริเวณตลาดขายส่งแห่งใหม่หากมีการย้ายกิจการขายส่ง ของผู้มีอาชีพรับจ้างขนสินค้า ย่านปากคลองตลาด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้มีอาชีพรับจ้างขนสินค้า ย่านปากคลองตลาดแขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 354 ตัวอย่าง โดยวิธีการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์ ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้มีอาชีพรับจ้างขนสินค้า ย่านปากคลองตลาด ส่วนใหญ่เป็นชายมีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัด มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ก่อนเข้าสู่อาชีพนี้ทำงานก่อสร้างมากที่สุด ระยะเวลาที่เข้าสู่อาชีพนี้ไม่เกิน 5 ปี ทำงานทุกวัน มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 6,000 - 7,500 บาท มากที่สุด ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกินเดือนละ 3,000 บาท มีเงินออมไม่มีหนี้สิน มีที่อยู่อาศัยในตลาดบริเวณปากคลองตลาด สะพานพุทธ, สะพานพระปกเกล้า และใกล้เคียง ส่วนใหญ่เป็นที่ว่างในตลาด บนรถเข็น และห้องแบ่งเช่า ซึ่งเป็นห้องโล่งๆ ห้องเดี่ยว มีห้องน้ำรวม โดยเช่ารวมอยู่กับเพื่อนและช่วยกันออกค่าเช่า ไม่เคยเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย พอใจกับที่อยู่อาศัยปัจจุบัน ไม่ทราบว่าจะมีการย้ายกิจการขายส่ง ย่านปากคลองตลาดเป็นกลุ่มที่มีจำนวนสูงที่สุดและไม่เห็นด้วย แต่หากมีการย้ายจริงก็จะตามไปรับจ้างขนสินค้าที่ตลาดแห่งใหม่ และมีความต้องการที่อยู่อาศัยในบริเวณตลาดแห่งใหม่ หากมีราคาถูก

ภาควิชา ..... เลขการ .....
สาขาวิชา ..... เลขการ .....
ปีการศึกษา ..... 2540 .....

ลายมือชื่อนักด .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C735666 : MAJOR HOUSING DEVELOPMENT
KEY WORD:

RESIDENTIAL FOR WORKERS / WORKERS IN PAKKLONGTALAD

THEERAWAT PONGRUK : HOUSING PATTERN AND BEHAVIOR OF RESIDENTIAL
FOR WORKERS IN PAKKLONGTALAD MARKET AREA.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SUPRECHA HIRANYARO, 199pp.

ISBN 974-638-326-4

This reserch has the objective to study the daily living of workers in pakklongtalad market area, economic status, housing pattern, behavior of residential, and their expectation for housing in new wholesales market area if the pakklongtalad are relocated.

The 354 samples of populations of workers in pakklongtalad market area were randomly selected by accidental sampling interview by structured interview schedule.

From this research, the majority of workers in pakklongtalad market area are men, 21-30 years old, from the regions, Primery school educated, construction workers are the most career before, length of time in this career notover 5 years, working seven days a week, average house hold income per month 6,000 - 7,500 bath are the moust, average house hold expenditure per month notover 3,000 bath, have saving, no debt, rest in pakklongtalad and nearest, the majority of residentials are spece Area inside and on Roller Carying and fitteded house as a single room with outside W.C. for everyone who live in the building, rent with there friend and share the expend, never change there residence before the present, satisfied the present residence, don't know about a relocated of wholesale market are more, if the pakklongtalad are relocated they will be moved to work in the new and wanted a residential if it's low price.

ภาควิชา.....เคหการ.....

สาขาวิชา.....เค.พ.ค.ร.....

ปีการศึกษา 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ สุปรีชา หิรัญโร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัย ด้วยดีตลอดมา รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ มานพ พงศทัต, รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต นิตยะ อาจารย์แคล้ว ทองสม, และคุณธนู บุญเลิศ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ร่วมให้ข้อคิดและคำแนะนำผลของการวิจัยนี้ ซึ่งผู้วิจัยขอระลึกถึงความขอบพระคุณยิ่ง

ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย หัวหน้าสาย ผู้มีอาชีพรับจ้าง ขนสินค้า และผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ข้อมูล ข้อคิดและคำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาทุกท่าน ที่ให้โอกาสในการศึกษา และวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณเทอดศิลป์ จรรยาแสน ที่ให้ความช่วยเหลือ ในการพิมพ์ และให้กำลังใจ รวมทั้งเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกท่าน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ แนวความคิด และคำแนะนำแก่ผู้วิจัย จนสำเร็จการศึกษา และขอระลึกถึงพระคุณบิดา-มารดา และพี่ ๆ ทุกคน

ธีรวัฒน์ โป่งรักษ์

เมษายน 2541

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๖
สารบัญตาราง	๗
สารบัญแผนภูมิ	๘
สารบัญแผนที่	๑๑
สารบัญภาพ	๑๓
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและสาระสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อดกลงเบื้องต้น	4
คำนิยามศัพท์	4
ข้อจำกัดการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	5
1. การสุ่มตัวอย่าง	5
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	5
3. วิธีการรวบรวมข้อมูล	6
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 หลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบของที่อยู่อาศัย	7
แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกที่ตั้งของที่อยู่อาศัย	9
แนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบของที่ตั้ง ของที่อยู่อาศัย	14
งานวิจัยเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของชุมชนที่อยู่อาศัย ของผู้มีรายได้น้อย	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ทฤษฎีความต้องการมนุษย์	19
กระบวนการเปลี่ยนแปลงเขตที่อยู่อาศัย	22
แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมในการอยู่อาศัยของมนุษย์ ...	26
มาตรฐานในการกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ	26
ลักษณะของคนจนในเมือง	27
รายได้ของแรงงานก่อสร้าง	27
แนวความคิดเกี่ยวกับการย้ายกิจการขายส่ง ออกไปจากพื้นที่ย่านปากคลองตลาด	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 ปากคลองตลาด	42
ลักษณะทางกายภาพ	44
กลุ่มตลาดย่านปากคลองตลาด	45
1. ตลาดยอดพิมาน	45
2. ตลาดส่งเสริมเกษตรไทย	45
3. ตลาดปากคลองตลาด	46
4. ตลาดสะพานพุทธฯ หรือตลาดเอ็มไพร์	46
รถเข็นผัก.....	46
คนเข็นผัก.....	46
กระบวนการในการเข็นผัก.....	49
1. การเข็นผักในตลาดปากคลองตลาด (ตลาดองค์การฯ).....	49
2. การเข็นผักในตลาดเอกชน.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ลักษณะการทำงานของคนเข็นผัก.....	50
1. กลุ่มกรรมกรขนส่งสินค้าขององค์การตลาด.....	50
2. กลุ่มกรรมกรที่รับขนส่งสินค้าให้เฉพาะผู้เช่าแผงรายใด รายหนึ่ง.....	51
3. กลุ่มกรรมกรของตลาดเอกชน.....	51
4. กลุ่มกรรมกรอิสระ.....	51
รูปแบบการขนส่งสินค้าของตลาดทั้ง 4 แห่ง	52
บทที่ 5 ผลการศึกษา	94
การใช้ชีวิตประจำวันของผู้มีอาชีพรับจ้างขนส่งสินค้า ย่านปากคลองตลาด	94
ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้มีอาชีพรับจ้างขนส่งสินค้า ย่านปากคลองตลาด	111
รูปแบบที่อยู่อาศัย และพฤติกรรมการณ์การอยู่อาศัย ของผู้มีอาชีพ รับจ้างขนส่งสินค้านานปากคลองตลาด	119
ความต้องการที่อยู่อาศัยในบริเวณตลาดขายส่งแห่งใหม่ หากมีการย้ายกิจการขายส่ง	145
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	150
รายการอ้างอิง	157

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ก	
ระเบียบองค์การตลาด ว่าด้วยการควบคุมการขนส่งสินค้าตลาด กลางฝักและผลไม้ขององค์การตลาด พ.ศ. 2509	160
ภาคผนวก ข	
ข้อบังคับองค์การตลาด ว่าด้วยระเบียบเงินทุนสวัสดิการ กรรมกร พ.ศ. 2525	165
ภาคผนวก ค	
ระเบียบองค์การตลาด ว่าด้วยการจ่ายเงินสวัสดิการ กรรมกร พ.ศ. 2525	168
ภาคผนวก ง	
แผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตน โกสินทร์	173
แบบสัมภาษณ์	190
ประวัติผู้เขียน	199

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงตำแหน่งงาน รายได้	29
ตารางที่ 2.2 แสดงรายได้และรายจ่ายโดยเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน.....	32
ตารางที่ 2.3 แสดงรายได้และรายจ่ายโดยเฉลี่ยต่อคนต่อครัวเรือน	33
ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกรรมกรของ องค์การตลาด กรรมกรของตลาดเอกชน และ กรรมกรอิสระทั่วไป.....	52
ตารางที่ 5.1 แสดงอายุของผู้มีอาชีพรับจ้างชนชั้นต่ำ	95
ตารางที่ 5.2 แสดงสถานภาพสมรส	96
ตารางที่ 5.3 แสดงระดับการศึกษา	97
ตารางที่ 5.4 แสดงอาชีพของคู่สมรส	99
ตารางที่ 5.5 แสดงอาชีพเดิมก่อนเข้าสู่อาชีพรับจ้างชนชั้นต่ำ	100
ตารางที่ 5.6 แสดงเหตุผลที่เข้าสู่อาชีพรับจ้างชนชั้นต่ำ	102
ตารางที่ 5.7 แสดงระยะเวลาที่เข้าสู่อาชีพรับจ้างชนชั้นต่ำ	103
ตารางที่ 5.8 แสดงระยะเวลาที่คาดว่าจะทำอาชีพรับจ้างชนชั้นต่ำ ..	104
ตารางที่ 5.9 แสดงตลาดที่มีอาชีพรับจ้างชนชั้นต่ำเป็นประจำ	105
ตารางที่ 5.10 แสดงจำนวนวันที่ไปรับจ้างชนชั้นต่ำต่อ 1 สัปดาห์	106
ตารางที่ 5.11 แสดงช่วงเวลาที่ไปรับจ้างชนชั้นต่ำ	107
ตารางที่ 5.12 แสดงผู้ที่จ่ายค่าจ้างให้กับผู้มีอาชีพรับจ้างชนชั้นต่ำ .	108
ตารางที่ 5.13 แสดงการแบ่งค่าจ้างของผู้มีอาชีพรับจ้างชนชั้นต่ำ .	109
ตารางที่ 5.14 แสดงการใช้เวลาในช่วงรอรถชนชั้นต่ำ	111
ตารางที่ 5.15 แสดงรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	112
ตารางที่ 5.16 แสดงค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	113
ตารางที่ 5.17 แสดงค่าเช่ารถเข็น	114
ตารางที่ 5.18 แสดงค่ากับข้าว	115
ตารางที่ 5.19 แสดงวิธีแก้ไขปัญหาหากมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย	117
ตารางที่ 5.20 แสดงวิธีการออมเงินและลงทุน	118
ตารางที่ 5.21 แสดงบริเวณที่อยู่อาศัยของผู้มีอาชีพรับจ้างชนชั้นต่ำ	120

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.22 แสดงวิธีการเดินทางมารับจ้างขนส่งสินค้า	121
ตารางที่ 5.23 แสดงรูปแบบเกี่ยวกับสิทธิการอยู่อาศัย	123
ตารางที่ 5.24 แสดงระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในที่อยู่ปัจจุบัน	125
ตารางที่ 5.25 แสดงจำนวนสมาชิกในครัวเรือน	126
ตารางที่ 5.26 แสดงประเภทของที่อยู่อาศัย	128
ตารางที่ 5.27 แสดงการแบ่งส่วนการใช้สอยภายในที่อยู่อาศัย	129
ตารางที่ 5.28 แสดงเครื่องใช้ภายในบ้าน	131
ตารางที่ 5.29 แสดงสภาพของที่อยู่อาศัย	132
ตารางที่ 5.30 แสดงความพอใจต่อที่อยู่อาศัย	133
ตารางที่ 5.31 แสดงวิธีการแก้ไขปัญหากรณีไม่พอใจต่อที่อยู่อาศัย	134
ตารางที่ 5.32 แสดงปัญหาในการอยู่อาศัยที่ไม่ชอบมากที่สุด	136
ตารางที่ 5.33 แสดงพฤติกรรมการใช้เวลาว่างในวันหยุด	138
ตารางที่ 5.34 แสดงความถี่ในการทานอาหารในบ้าน	
ต่อ 1 สัปดาห์	139
ตารางที่ 5.35 แสดงวิธีการจัดเตรียมอาหาร	140
ตารางที่ 5.36 แสดงพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง	141
ตารางที่ 5.37 แสดงช่วงเวลาดึ้นนอนของผู้มีอาชีพรับจ้าง	142
ตารางที่ 5.38 แสดงช่วงเวลาออกไปทำงานของผู้มีอาชีพรับจ้าง	143
ตารางที่ 5.39 แสดงช่วงเวลากลับจากทำงานของผู้มีอาชีพรับจ้าง	144
ตารางที่ 5.40 แสดงช่วงเวลาเข้านอนของผู้มีอาชีพรับจ้าง	145
ตารางที่ 5.41 แสดงการรับรู้เกี่ยวกับการย้ายปากคลองตลาด	146
ตารางที่ 5.42 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการย้ายปากคลองตลาด ..	147
ตารางที่ 5.43 แสดงวิธีการแก้ไขปัญหาหากมีการย้ายปากคลองตลาด ..	148
ตารางที่ 5.44 แสดงความต้องการที่อยู่อาศัยในบริเวณตลาดชายส่ง	
แห่งใหม่หากมีการย้ายกิจการชายส่ง	149

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 5.1 แสดงอายุของผู้มีอาชีพรับจ้างชนสินค้า	95
แผนภูมิที่ 5.2 แสดงสถานภาพสมรสของผู้มีอาชีพรับจ้างชนสินค้า	96
แผนภูมิที่ 5.3 แสดงระดับการศึกษาของผู้มีอาชีพรับจ้างชนสินค้า	97
แผนภูมิที่ 5.4 แสดงอาชีพของกลุ่มสมรสของผู้มีอาชีพรับจ้างชนสินค้า	98
แผนภูมิที่ 5.5 แสดงอาชีพเดิมก่อนเข้าสู่อาชีพรับจ้างชนสินค้า	100
แผนภูมิที่ 5.6 แสดงเหตุผลที่เข้าสู่อาชีพรับจ้างชนสินค้า	101
แผนภูมิที่ 5.7 แสดงระยะเวลาที่เข้าสู่อาชีพรับจ้างชนสินค้า	103
แผนภูมิที่ 5.8 แสดงระยะเวลาที่คาดว่าจะทำอาชีพรับจ้างชนสินค้า	104
แผนภูมิที่ 5.9 แสดงตลาดที่มีผู้มีอาชีพรับจ้างชนสินค้าเป็นประจำ ..	105
แผนภูมิที่ 5.10 แสดงจำนวนวันที่ไปรับจ้างชนสินค้าต่อ 1 สัปดาห์	106
แผนภูมิที่ 5.11 แสดงช่วงเวลาที่ไปรับจ้างชนสินค้า	107
แผนภูมิที่ 5.12 แสดงผู้ที่จ่ายค่าจ้างให้กับผู้มีอาชีพรับจ้างชนสินค้า	108
แผนภูมิที่ 5.13 แสดงการแบ่งค่าจ้างของผู้มีอาชีพรับจ้างชนสินค้า	109
แผนภูมิที่ 5.14 แสดงการใช้เวลาในช่วงรอรถชนสินค้า	110
แผนภูมิที่ 5.15 แสดงรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	112
แผนภูมิที่ 5.16 แสดงค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	113
แผนภูมิที่ 5.17 แสดงค่าเช่ารถเข็น	114
แผนภูมิที่ 5.18 แสดงค่าอาหาร	115
แผนภูมิที่ 5.19 แสดงวิธีแก้ไขปัญหากหากมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย	117
แผนภูมิที่ 5.20 แสดงวิธีการออมเงินและลงทุน	118
แผนภูมิที่ 5.21 แสดงบริเวณที่อยู่อาศัยของผู้มีอาชีพรับจ้างชนสินค้า	119
แผนภูมิที่ 5.22 แสดงวิธีการเดินทางมารับจ้างชนสินค้า	121
แผนภูมิที่ 5.23 แสดงรูปแบบเกี่ยวกับสิทธิการอยู่อาศัย	122
แผนภูมิที่ 5.24 แสดงระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในที่อยู่ปัจจุบัน	124
แผนภูมิที่ 5.25 แสดงจำนวนสมาชิกในครัวเรือน	126
แผนภูมิที่ 5.26 แสดงประเภทของที่อยู่อาศัย	127
แผนภูมิที่ 5.27 แสดงการแบ่งส่วนการใช้สอยภายในที่อยู่อาศัย ..	129
แผนภูมิที่ 5.28 แสดงเครื่องใช้ภายในบ้าน	130

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

	หน้า
แผนภูมิที่ 5.29 แสดงสภาพของที่อยู่อาศัย	132
แผนภูมิที่ 5.30 แสดงความพอใจต่อที่อยู่อาศัย	133
แผนภูมิที่ 5.31 แสดงวิธีการแก้ไขปัญหากรณีไม่พอใจต่อที่อยู่อาศัย	134
แผนภูมิที่ 5.32 แสดงปัญหาในการอยู่อาศัยที่ไม่ชอบมากที่สุด	135
แผนภูมิที่ 5.33 แสดงพฤติกรรมการใช้เวลาว่างในวันหยุด	137
แผนภูมิที่ 5.34 แสดงความถี่ในการทานอาหารในบ้าน ต่อ 1 สัปดาห์	139
แผนภูมิที่ 5.35 แสดงวิธีการจัดเตรียมอาหาร	140
แผนภูมิที่ 5.36 แสดงพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง	141
แผนภูมิที่ 5.37 แสดงช่วงเวลาในการตื่นนอนของผู้มีอาชีพรับจ้าง	142
แผนภูมิที่ 5.38 แสดงช่วงเวลาในการไปทำงานของผู้มีอาชีพรับจ้าง	143
แผนภูมิที่ 5.39 แสดงช่วงเวลาในการกลับจากทำงานของผู้มีอาชีพรับจ้าง	144
แผนภูมิที่ 5.40 แสดงช่วงเวลาในการเข้านอนของผู้มีอาชีพรับจ้าง	145
แผนภูมิที่ 5.41 แสดงการรับรู้เกี่ยวกับการย้ายปากคลองตลาด	146
แผนภูมิที่ 5.42 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการย้ายปากคลองตลาด	147
แผนภูมิที่ 5.43 แสดงวิธีการแก้ไขปัญหากหากมีการย้ายปากคลองตลาด	148
แผนภูมิที่ 5.44 แสดงความต้องการที่อยู่อาศัยในบริเวณตลาดขายส่ง แห่งใหม่หากมีการย้ายกิจการขายส่ง	149

สารบัญแผนที่

	หน้า
แผนที่ 4.1 แสดงที่ตั้งของกลุ่มตลาดปากคลองตลาด	53
แผนที่ 4.2 แสดงกลุ่มตลาดปากคลองตลาด	54
แผนที่ 4.3 แสดงที่ตั้งที่ห้างขยะ, สุขา และที่ตั้งร้านขายอาหาร ของตลาดยอดพิมาน	55
แผนที่ 4.4 แสดงที่ตั้งที่ห้างขยะ, สุขา และที่ตั้งร้านขายอาหาร ของตลาดส่งเสริมเกษตรไทย	56
แผนที่ 4.5 แสดงที่ตั้งที่ห้างขยะ, สุขา และที่ตั้งร้านขายอาหาร ของตลาดปากคลอง (ตลาดองค์การฯ)	57
แผนที่ 4.6 แสดงที่ตั้งที่ห้างขยะ, สุขา และที่ตั้งร้านขายอาหาร ของตลาดสะพานพุทธ (ตลาดเอ็มไพร์)	58
แผนที่ 4.7 แสดงที่ตั้งจุดที่บริการให้เช่ารถเงิน	59
แผนที่ 4.8 แสดงที่ตั้งจุดจอดรถรับส่งสินค้าและจุดที่ผู้รับจ้างมักใช้เป็น ที่นอนพักผ่อน	60
แผนที่ 4.9 แสดงที่อยู่อาศัยของผู้มีอาชีพรับจ้างขนสินค้า	61

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.1 สภาพทั่วไปของตลาดย่านปากคลองตลาดด้านแม่น้ำเจ้าพระยา	62
ภาพที่ 4.2 สภาพทั่วไปของตลาดส่งเสริมเกษตร ไทยด้านถนนรัชฎาภิเศก	62
ภาพที่ 4.3 สภาพทั่วไปหน้าสำนักงานองค์การตลาด.....	63
ภาพที่ 4.4 สภาพทั่วไปหน้าสำนักงานตลาดยอดพิมาน.....	63
ภาพที่ 4.5 สภาพทั่วไปหน้าสำนักงานตลาดส่งเสริมเกษตร ไทย.....	64
ภาพที่ 4.6 กรรมกรเข็นผักหน้า สน.พระราชวัง.....	65
ภาพที่ 4.7 กรรมกรเข็นผักหน้า สน.พระราชวัง.....	65
ภาพที่ 4.8 กรรมกรเข็นผักบริเวณตลาดส่งเสริมเกษตร ไทย.....	66
ภาพที่ 4.9 กรรมกรเข็นผักบริเวณถนนราชินี.....	66
ภาพที่ 4.10 กรรมกรเข็นผักบริเวณตลาดยอดพิมาน.....	67
ภาพที่ 4.11 สภาพทั่วไปบริเวณตลาดสะพานพุทธ (ตลาดเอ็มไพร์)..	68
ภาพที่ 4.12 กรรมกรเข็นผักบริเวณถนนราชินี.....	69
ภาพที่ 4.13 กรรมกรเข็นผักหน้า สน.พระราชวัง.....	69
ภาพที่ 4.14 กรรมกรเข็นผักหน้ากรมที่ดิน.....	70
ภาพที่ 4.15 กรรมกรเข็นผักหน้ากรมที่ดิน.....	70
ภาพที่ 4.16 กรรมกรเข็นผักบริเวณถนนบ้านหม้อ.....	71
ภาพที่ 4.17 กรรมกรเข็นผักบริเวณตลาดยอดพิมาน.....	71
ภาพที่ 4.18 การพักผ่อนของกรรมกรเข็นผัก (บริเวณสวนหย่อมฯ)....	72
ภาพที่ 4.19 การพักผ่อนของกรรมกรเข็นผัก (บริเวณตลาดยอดพิมาน)	72
ภาพที่ 4.20 การพักผ่อนของกรรมกรเข็นผัก (บริเวณสวนหย่อมฯ)....	73
ภาพที่ 4.21 การพักผ่อนของกรรมกรเข็นผัก (บริเวณสวนหย่อมฯ)....	73
ภาพที่ 4.22 การพักผ่อนของกรรมกรเข็นผัก (บริเวณสวนหย่อมฯ)....	74
ภาพที่ 4.23 การพักผ่อนของกรรมกรเข็นผัก (บริเวณสวนหย่อมฯ)....	74
ภาพที่ 4.24 การพักผ่อนของกรรมกรเข็นผัก (บริเวณสวนสาธารณะฯ)	75
ภาพที่ 4.25 การพักผ่อนของกรรมกรเข็นผัก (ริมถนนรัชฎาภิเศก).....	75
ภาพที่ 4.26 ร้านขายอาหารบริเวณตลาดปากคลองตลาด.....	76
ภาพที่ 4.27 ร้านขายอาหารบริเวณตลาดปากคลองตลาด.....	76

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.28 ร้านขายอาหารหน้าตลาดสะพานพุทธ (ตลาดเอ็มไพร์).....	77
ภาพที่ 4.29 ร้านขายอาหารหน้าตลาดปากคลองตลาด (ตลาดองค์การ)	77
ภาพที่ 4.30 ร้านขายอาหารบริเวณตลาดปากคลองตลาด (ตลาดองค์การ)	78
ภาพที่ 4.31 ร้านขายอาหารหลังตลาดยอดพิมาน.....	78
ภาพที่ 4.32 ที่ตั้งขยะบริเวณตลาดส่งเสริมเกษตร ไทย	79
ภาพที่ 4.33 สภาพที่พักอาศัยบริเวณตลาดส่งเสริมเกษตร ไทย.....	79
ภาพที่ 4.34 สภาพที่พักอาศัยหลังตลาดปากคลองตลาด (ตลาดองค์การ)	80
ภาพที่ 4.35 สภาพที่พักอาศัยบริเวณตลาดปากคลองตลาด (ตลาดองค์การ)	81
ภาพที่ 4.36 สภาพที่อยู่อาศัยในชุมชนกุฎีจีน.....	81
ภาพที่ 4.37 สภาพที่อยู่อาศัยใกล้โรงเรียนศึกษานารี.....	82
ภาพที่ 4.38 สภาพที่พักอาศัยบริเวณตลาดส่งเสริมเกษตร ไทย.....	82
ภาพที่ 4.39 การสาธิตการจัดเตรียมที่หลับนอนของกรรมกรเงินฝัก.....	83
ภาพที่ 4.40 รูปแบบของที่หลับนอนของกรรมกรเงินฝัก.....	83
ภาพที่ 4.41 รูปแบบในการนอนหลับของกรรมกรเงินฝัก.....	84
ภาพที่ 4.42 รูปแบบในการนอนหลับของกรรมกรเงินฝัก.....	84
ภาพที่ 4.43 รูปแบบในการนอนหลับของกรรมกรเงินฝัก.....	85
ภาพที่ 4.44 รูปแบบในการนอนหลับของกรรมกรเงินฝัก.....	85
ภาพที่ 4.45 รูปแบบในการนอนหลับของกรรมกรเงินฝัก.....	86
ภาพที่ 4.46 รูปแบบในการนอนหลับของกรรมกรเงินฝัก.....	86
ภาพที่ 4.47 สภาพภายในของบ้านเช่าในชุมชนกุฎีจีน.....	87
ภาพที่ 4.48 สภาพภายในห้องเช่าในชุมชนกุฎีจีน.....	88
ภาพที่ 4.49 สภาพการพักอาศัยในห้องเช่าในชุมชนกุฎีจีน.....	89
ภาพที่ 4.50 สภาพของส่วนที่ใช้ทำครัวหน้าห้องเช่าในชุมชนกุฎีจีน....	89
ภาพที่ 4.51 สภาพของส่วนที่ใช้ทำครัวหน้าห้องเช่าในชุมชนกุฎีจีน....	90
ภาพที่ 4.52 สภาพของส่วนที่ใช้ทำครัวหน้าห้องเช่าในชุมชนกุฎีจีน....	91
ภาพที่ 4.53 สภาพห้องน้ำ-ส้วมในตลาดปากคลองตลาด (ตลาดองค์การ)	92
ภาพที่ 4.54 สภาพห้องน้ำ-ส้วม ที่ใช้ร่วมกันของผู้เช่าห้องในชุมชนกุฎีจีน	92
ภาพที่ 4.55 สภาพห้องน้ำ-ส้วมของบ้านเช่าในชุมชนกุฎีจีน.....	93